ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ
Քրեական դատավարության և կրիմինալիստիկայի ամբիոն

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝1902/B07 «Ապացույցների տեսությունը քրեական դատավարությունում»

Որակավորման
աստիճան՝ բակալավրի կրթական ծրագիր

Կազմեց՝ իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
Ա. Հարությունյանը

ԵՊՀ հրատարակչություն
ԵՐԵՎԱՆ 2013

ԾՐԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1902/B07 «Ապացույցների տեսությունը քրեական դատավարությունում» (2 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ (24 դասախոսություն, 8 սեմինար, 28 ինքնուրույն աշխատանք)
7-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

Դասընթացի նպատակը

Դասընթացի նպատակն ապացույցների ինստիտուտին և ապացուցման գործընթացին վերաբերող գիտելիքների հաղորդումն է:

Կրթական վերջնարդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը
Կունենա
գիտելիք և իմացություն
. ապացուցողական իրավունքի և դրա կիրառման պրակտիկայի զարգացման օրինաչափություններից,
. օրինականության պահանջներն իրագործող ապացուցողական իրավունքի համապատասխան նորմերի ճիշտ կիրառման ուղղու առանձնահատկություններից:
Ունակ կլինի
(բուն մասնագիտական կարողություններ)
. գնահատել ապացույցի հասկացության վերաբերյալ իրավաբանական գրականության մեջ առկա մոտեցումները, ապացուցման հասկացությունը և նպատակը,
. բացահայտել ապացուցման նպատակի վերաբերյալ առկա տեսական մոտեցումները, ապացույցի հիմնական հատկանիշները, ապացույցի թույլատրելիությանը ներկայացվող պահանջները, գնահատման առանձնահատկությունները,
. առաջարկներ անել ապացուցման գործընթացում դատարանի դերի, դատավարության առանձին փուլերում ապացուցման առանձնահատկությունների, ապացույցների առանձին տեսակներին ներկայացվող պահանջների վերաբերյալ:
(ընդհանրական կարողություններ)
. օգտվել տեղեկատվական տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետ ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ, զեկույցներ)

. վերլուծել փաստեր, անել հետևություններ, ստեղծագործաբար կիրառել ու զարգացնել ստացած գիտելիքները:

Ստուգումների անցկացման ձևը և գնահատման չափանիշները

Նախատեսված է 2 ընթացիկ բանավոր ստուգում, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր: Ստուգման ընթացքում յուրաքանչյուր ուսանողի տրվում է 1 հարցաթերթիկ, որը պարունակում է 3 հարց: Յուրաքանչյուր հարցի արժեքը 3 միավոր է: Միավորների քայլը 0,5 է:

Առավելագույն միավորին կարող է հավակնել հարցերին ճիշտ պատասխան տված և դրանք հստակ, անհրաժեշտ ու բավարար նյութի շարադրմամբ հիմնավորած ուսանողը:

Առաջին ընթացիկ ստուգման հարցաշարը պարունակում է հարցեր՝ Թեմա1-ից մինչև Թեմա 4-ը ներառյալ:

Երկրորդ ընթացիկ ստուգման հարցաշարը պարունակում է հարցեր՝ Թեմա 5-ից մինչև Թեմա 13-ը ներառյալ:

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ընդհանուր մաս

ԹԵՄԱ 1. Ապացույցների տեսության հասկացությունը և համակարգը

(2 ժամ դասախոսություն)

1. Ապացուցումը որպես ճանաչողական գործունեության տեսակ: 2. Քրեա-դատավարական ճանաչողության տարբերիչ գծերը: 3. Ապացուցողական իրավունքի տեղը քրեա-դատավարական իրավունքի համակարգում: 4. Ապացուցողական իրավունքի կարգավորման առարկան: 5. Ապացուցողական իրավունքի կառուցվածքը: 6. Ապացուցողական իրավունքի նորմերը և ինստիտուտները: 7. Ապացույցների տեսության հասկացությունը: 8. Ապացույցների տեսության տեղը քրեական դատավարության գիտության կազմում: 9. Ապացույցների տեսության առարկան, համակարգը, նպատակը, բովանդակությունը և մեթոդները: 10. Ապացույցների տեսության կապը իրավունքի ընդհանուր տեսության, քրեական իրավունքի, կրիմինալոգիայի, քաղաքացիական դատավարության, դատարանակազմության, կրիմինալիստիկայի, դատական հոգեբանության հետ:

Հարցեր 1-6 - Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 7-10 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006

2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.

3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì. 1999

ԹԵՄԱ 2. Ապացույցների տեսության մեթոդաբանական հիմքերը

(2 ժամ դասախոսություն)

1. Ճշմարտության բացահայտումն որպես ապացուցման նպատակ: 2. Քրեական դատավարությունում բացահայտվող ճշմարտության բնույթը: 3. Օբյեկտիվ, բացարձակ և հարաբերական ճշմարտության հասկացությունը դատավարությունում, դրանց հարաբերակցությունը: 4. Հանցագործության իրավաբանական որակման տեղը ճշմարտության

բովանդակության մեջ: 5. Ճշմարտությունը և պատժաչափը: 6. Պրակտիկան որպես ճանաչողության հիմք քրեական դատավարությունում: 7. Պրակտիկան որպես քրեական դատավարությունում ճանաչողության չափանիշ: 8. Պրակտիկան որպես ճշմարտության չափանիշ:

Հարցեր 1-5 - Անցկացվում է դասախոսություն՝ քննարկման եղանակով:

Հարցեր 6-8 - Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006

2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.

3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì. 1999

ԹԵՄԱ 3. Ապացուցման առարկան և սահմանները

(2 ժամ դասախոսություն, 1ժամ սեմինար)

1.Ապացուցման առարկայի հասկացությունը և նշանակությունը: 2. Գլխավոր փաստը, միջանկյալ (ապացուցողական) փաստերը, օժանդակ փաստերը ապացուցման առարկայի կառուցվածքում, ապացուցման առարկան քրեական դատավարության տարբեր փուլերում: 3. Ապացուցման առարկայի կառուցվածքը: 4. Ապացուցման ենթակա հանգամանքների բնութագիրը: 5. Ապացուցման սահմանների հասկացությունը և նշանակությունը: 6. Ապացուցման առարկայի և սահմանների փոխհարաբերությունը: 7. Ապացույցների անհրաժեշտության և բավարարության չափանիշները: 8. Ապացույցների փաստական ծավալը: 9. Ապացուցման սահմանների և ապացույցների փաստական ծավալի փոխհարաբերությունը նախնական քննության և դատական քննության փուլերում:

Հարցեր 1-4 - Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 5-7 – Անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը:

Հարցեր 8-9 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006
2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.
3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì. 1999

ԹԵՄԱ 4. Ապացույցների հասկացությունը: Ապացույցների թույլատրելիությունը և վերաբերելիությունը

(4 ժամ դասախոսություն)

1.Ապացույցների հասկացությունը: 2. Ապացույցների մասին պատկերացումների զարգացումը քրեա-դատավարական օրենսդրության և ապացույցների տեսության մեջ: 3. Փաստական տվյալների հասկացությունն արտացոլման տեսության տեսանկյունից: 4. Ապացույցների ձևի և բովանդակության միասնությունը: 5. «Ապացույցի աղբյուրի» հասկացությունը: 6. Ապացույցների տեսակները: 7. Ապացույցների թույլատրելիության հասկացությունը: 8. Ապացույցների թույլատրելիության չափանիշները: 9. Օրենքի խախտումով ստացված ապացույցների թույլատրելիության նորմատիվ կարգավորումը: 10. Ապացույցների վերաբերելիության հասկացությունը և նշանակությունը: 11. Ապացույցների վերաբերելիության չափանիշները: 12. Վերաբերելի ապացույցների շրջանակը: 13. Ուղղակի և անուղղակի ապացույցների վերաբերելիության գնահատումը:

Հարցեր 1-5 - Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 6-13- Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006
2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.
3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì. 1999

ԹԵՄԱ 5. Ապացույցների դասակարգումը

(1 ժամ դասախոսություն)

1.Ապացույցների դասակարգման էությունը և նշանակությունը: 2. Անձնական ապացույցների հասկացությունը և տեսակները: 3. Անձնական ապացույցների կապը իրեղենների հետ: 4. Ապացույցները սկզբնականի և ածանցյալի բաժանելու հիմքերը և նշանակությունը: 5. Սկզբնական և ածանցյալ ապացույցների հասկացությունը: 6. Ուղղակի և անուղղակի ապացույցների հասկացությունը: 7. Անուղղակի ապացույցների միջոցով իրականացվող ապացուցման առանձնահատկությունները: 8. Մեղադրող և արդարացնող ապացույցների հասկացությունը: 9. Ապացույցները մեղադրողների և արդարացնողների բաժանման հիմքերն ու նշանակությունը:

Հարց 1- Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 2-9 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006

2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.

3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì. 1999

ԹԵՄԱ 6. Ապացուցման պրոցեսը

(2 ժամ դասախոսություն)

1.Ապացուցման պրոցեսի հասկացությունը և բովանդակությունը: 2. Ապացուցումը որպես ճանաչողական պրոցես, դրա բնութագիրը: 3. Ապացուցումն որպես անմիջական և միջանկյալ ճանաչողության միասնություն: 4. Ապացուցման կառուցվածքը: 5. Ապացույցների հավաքման եղանակները: 6. Քննչական գործողությունները որպես ապացույցների հավաքման հիմնական եղանակ: 7. Ապացույցների հավաքման մյուս եղանակները: 8. Ապացույցների ստուգման հասկացությունը: 9. Ապացույցների ստուգման եղանակները:

Հարցեր 1-3 - Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 4-9 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006

2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.

3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì . 1999

ԹԵՄԱ 7. Ապացույցների գնահատումը

(2 ժամ դասախոսություն, 1ժամ սեմինար)

1.Ապացույցների գնահատումը որպես ապացուցման եզրափակիչ տարր: 2. Ապացույցների գնահատման հասկացությունը և բովանդակությունը: 3. Ներքին համոզմունքի դերն ապացույցների գնահատման գործում: 4. Ներքին համոզմունքը որպես ապացույցների հետազոտման պրոցես և արդյունք: 5. Ներքին համոզման տրամաբանական, գնոսեոլոգիական և հոգեբանական ասպեկտները: 6. Օրենքի և իրավագիտակցության դերը ապացույցների գնահատման գործում: 7. Ապացույցների գնահատման ժամանակ օգտագործվող տրամաբանական ձևերը:

Հարցեր 1-2 - Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 3-5–Անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը:

Հարցեր 6-7 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006

2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.

3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì . 1999

ԹԵՄԱ 8. Ապացուցման սուբյեկտները

(2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)

1.Ապացուցման սուբյեկտների հասկացությունը և դասակարգումը: 2. Նախնական քննության մարմինների, դատախազի դերը ապացուցման մեջ: 3. Դատարանի դերը ապացուցման գործընթացում: 4. Մեղադրյալի և նրա պաշտպանի մասնակցությունը ապացուցմանը: 5. Անմեղության կանխավարկածի նշանակությունը ապացուցման մեջ: 6. Ապացուցման պարտականությունը: 7. Ապացուցման պարտականությունը մեղադրյալի վրա դնելու անթույլատրելիությունը: 8. Տուժողի, քաղաքացիական հայցվորի, քաղաքացիական պատասխանողի և նրանց ներկայացուցիչների, դատավարության մյուս սուբյեկտների մասնակցությունը ապացուցմանը:

Հարցեր 1-4 - Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 5-7–Անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը:

Հարց 8 - Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006

2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.

3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì . 1999

Հատուկ մաս

ԹԵՄԱ 9. Մեղադրյալի, կասկածյալի, դատապարտյալի ցուցմունքները, ինչպես նաև տվյալ գործի մեղադրանքի հետ առնչվող՝ մեկ այլ քրեական գործով կասկածյալի կամ մեղադրյալի կամ ամբաստանյալի ցուցմունքները

(2 ժամ դասախոսություն)

1.Մեղադրյալի ցուցմունքների հասկացությունը և նշանակությունը: 2. Մեղադրյալի ցուցմունքների երկակի իրավաբանական բնույթը: 3. Մեղադրյալի ցուցմունքների առարկան, դասակարգումը և տեսակները: 4. Կասկածյալի ցուցմունքների հասկացությունը և

նշանակությունը: 5. Կասկածյալի ցուցմունքների առարկան: 6. Մեղադրյալի և կասկածյալի ցուցմունքների ստուգման և գնահատման առանձնահատկությունները: 7. Դատապարտյալի ցուցմունքների հասկացությունը և նշանակությունը: 8. Դատապարտյալի ցուցմունքների առարկան: 9. Տվյալ գործի մեղադրանքի հետ առնչվող՝ մեկ այլ քրեական գործով կասկածյալի կամ մեղադրյալի կամ ամբաստանյալի ցուցմունքների հասկացությունը և նշանակությունը, դրանց առարկան:

Հարցեր 1-6- Անցկացվում է դասախոսություն՝ քննարկման եղանակով:

Հարցեր 7-9– Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006

2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.

3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì. 1999

ԹԵՄԱ 10. Վկաների և տուժողների ցուցմունքները

(2 ժամ դասախոսություն, 1ժամ սեմինար)

1.Վկաների ցուցմունքների հասկացությունը և նշանակությունը: 2. Վկաների ցուցմունքների առարկան և բովանդակությունը: 3. Վկաների ցուցմունքների դասակարգումը: 4. Տուժողների ցուցմունքների հասկացությունը և նշանակությունը: 5. Տուժողի ցուցմունքների առանձնահատկությունները և բովանդակությունը: 6. Վկաների և տուժողների ցուցմունքների ստուգման եղանակները: 7. Վկաների և տուժողների ցուցմունքների գնահատման առանձնահատկությունները:

Հարցեր 1-3- Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 4-5–Անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը:

Հարցեր 6-7 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006

2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.

3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì. 1999

ԹԵՄԱ 11. Փորձագետի եզրակացությունը

(1ժամ դասախոսություն, 1ժամ սեմինար)

1.Փորձագետի եզրակացության հասկացությունը և նշանակությունը: 2. Փորձագիտական հետազոտության օբյեկտները: 3. Փորձագետի հատուկ գիտելիքների հասկացությունը: 4. Փորձաքննությունը որպես ապացույցների հավաքման յուրահատուկ եղանակ: 5. Փորձագետի իրավասության սահմանները: 6. Իրավական հարցերի լուծումը փորձագետի եզրակացության մեջ: 7. Փորձագետի եզրակացության տեսակները: 8. Հավանական եզրակացությունների ապացուցողական նշանակությունը: 9. Համալիր փորձաքննությունների առանձնահատկությունները:

Հարց 1- Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 2-6–Անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը:

Հարցեր 7-9 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006

2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.

3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì. 1999

ԹԵՄԱ 12. Իրեղեն ապացույցները

(1ժամ դասախոսություն, 1ժամ սեմինար)

1.Իրեղեն ապացույցների հասկացությունն ու նշանակությունը: 2. Իրեղեն ապացույցների մեջ պարունակվող ինֆորմացիայի առանձնահատկությունները: 3. Իրեղեն ապացույցների տեսակները: 4. Իրեղեն ապացույցների դասակարգումը: 5. Համեմատական հետազոտման համար ստացված նմուշների ապացուցողական նշանակությունը: 6. Իրեղեն ապացույցների ստացման եղանակները և դրանց թույլատրելիության պայմանները: 7. Իրեղեն ապացույցների ստուգումն ու գնահատումը:

Հարցեր 1-2- Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 3-4–Անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը:

Հարցեր 5-7 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006

2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.

3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì . 1999

ԹԵՄԱ 13. Քննչական և դատական գործողությունների արձանագրությունները և այլ փաստաթղթերը

(1ժամ դասախոսություն, սեմինար 1ժամ)

1.Փաստաթղթերի՝ որպես ապացույցների ընդհանուր բնութագիրը: 2. Փաստաթղթի հասկացությունը: 3. Փաստաթղթի վերաբերելիությունը և թույլատրելիությունը: 4. Փաստաթղթերի դասակարգումը և տեսակները: 5. Փաստաթղթերի և իրեղեն ապացույցների սահմանազատումը: 6. Քննչական և դատական գործողությունների հասկացությունը և նշանակությունը, դրանց թույլատրելիության պայմանները: 7. Արձանագրությունների տեսակները: 8. Ֆոտո, կինոնկարահանման, ձայնագրառման, պլանների, սխեմաների, դրոշմվածքների և արձանագրությանը կցվող մյուս նյութերի ապացուցողական նշանակությունը: 9. «Այլ փաստաթղթերի» ապացուցողական նշանակությունը, դրանց տարբե-

րությունը արձանագրություններից: 10. Այլ փաստաթղթերի տեսակները, դրանց թույլատրելիության պայմանները: 11. Այլ փաստաթղթերի դասակարգումը: 12. Քրեական գործի հարուցման փուլում ստացվող բացատրությունների և հայտարարությունների ապացուցողական նշանակությունը: 13. Արձանագրությունների և այլ փաստաթղթերի ստուգման և գնահատման առանձնահատկությունները:

Հարցեր 1-5- Անցկացվում է դասախոսություն:

Հարցեր 6-8-Անցկացվում է սեմինար պարապմունք, որի ընթացքում քննարկվում են խնդրահարույց հարցերը:

Հարցեր 9-13 – Ինքնուրույն աշխատանք – հանձնարարված գրականության հիման վրա ուսանողները ծանոթանում են թեմային, այնուհետև անցկացվում է քննարկում:

Թեմային վերաբերող պարտադիր գրականություն

1. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006

2.Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.

3. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì. 1999

«ԱՊԱՑՈՒՅՑՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ» ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

1. Ապացույցների տեսության հասկացությունը
2. Ապացույցների տեսության տեղը քրեական դատավարության գիտության համակարգում
3. Ապացույցների տեսության առարկան և համակարգը
4. Ապացույցների տեսության կապը այլ իրավաբանական գիտությունների հետ
5. Ապացուցումը որպես ճանաչողական գործունեության տեսակ
6. Քրեադատավարական ճանաչողության տարբերիչ գծերը
7. Ապացուցումը որպես անմիջական և միջանկյալ ճանաչողության միասնություն
8. Ճշմարտության բացահայտումը որպես ապացուցման նպատակ
9. Քրեական դատավարությունում բացահայտվող ճշմարտության բնույթը: Օբյեկտիվ, բացարձակ և հարաբերական ճշմարտության հասկացությունը դատավարությունում, դրանց հարաբերակցությունը
10. Հանցագործության իրավաբանական որակման տեղը ճշմարտության բովանդակության մեջ
11. Ճշմարտությունը և պատժաչափը
12. Ապացուցման առարկայի հասկացությունը և նշանակությունը
13. Գլխավոր փաստը, միջանկյալ (ապացուցողական) փաստերը, օժանդակ փաստերը ապացուցման առարկայի կառուցվածքում, ապացուցման առարկան քրեական դատավարության տարբեր փուլերում
14. Ապացուցման առարկայի կառուցվածքը: Ապացուցման ենթակա հանգամանքների բնութագիրը
15. Ապացուցման սահմանների հասկացությունը և նշանակությունը
16. Ապացուցման առարկայի և սահմանների փոխհարաբերությունը
17. Ապացույցների հասկացությունը
18. Ապացույցների մասին պատկերացումների զարգացումը քրեադատավարական օրենսդրության և ապացույցների տեսության մեջ
19. Ապացույցների մինչգիտական մեկնաբանությունները
20. Ապացույցների տրամաբանական մոդելը
21. Ապացույցների «երկակի» հայեցակարգը
22. Ապացույցների տեղեկատվական մոդելը
23. Ապացույցների խառը «սինթեզավորված» հայեցակարգը
24. Ապացույցների հատկանիշները, դրանց հարաբերակցությունը

25. Ապացույցների թույլատրելիության հասկացությունը
26. Ապացույցների թույլատրելիության պայմանները
27. Ապացույցի ասիմետրիայի կանոնը
28. Ապացույցների վերաբերելիության հասկացությունը և նշանակությունը
29. Ապացույցների վերաբերելիության չափանիշները
30. Վերաբերելի ապացույցների շրջանակը: Ուղղակի և անուղղակի ապացույցների վերաբերելիության գնահատումը

<u>Երկրորդ ընթացիկ ստուգման հարցաշար</u>

«ԱՊԱՑՈՒՅՑՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ» ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

1. Ապացույցի **<u>«հավաստիություն»</u>** հատկանիշի ընդհանուր բնութագիրը.
2. Ապացույցի հավաստիության հարաբերակցությունն ապացույցի թույլատրելիության և վերաբերելիության հետ.
3. Ապացույցի **<u>ուժը(նշանակությունը)՝</u>** որպես ապացույցի ապացուցողական արժեք, կշիռ.
4. Ապացուցողական ուժի հարաբերակցությունը հավաստիության և վերաբերելիության հետ.
5. Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության արդյունքների ապացուցողական նշանակությունը.
6. Ապացույցների դասակարգման էությունն ու նշանակությունը.
7. Անձնական և իրեղեն ապացույցների հասկացությունը և տեսակները.
8. Ապացույցները սկզբնականի և ածանցյալի բաժանելու հիմքերը և նշանակությունը.
9. Ուղղակի և անուղղակի ապացույցների հասկացությունը.
10. Մեղադրող և արդարացնող ապացույցների հասկացությունը.
11. Կոնտրոլ ապացույցներ, կողմնորոշիչ ապացույցներ.
12. Ապացույցների հավաքման հասկացությունը և եղանակները.

13. Քննչական գործողությունները որպես ապացույցների հավաքման հիմնական եղանակ.

14. Ապացույցների հավաքման այլ եղանակները.

15. Վարկածների առաջադրումը և պլանավորումը ապացուցման գործընթացում.

16. Ապացույցների ստուգման հասկացությունը, եղանակները.

17. Ապացույցների գնահատումը որպես ապացուցման եզրափակիչ տարր. հասկացությունը և բովանդակությունը.

18. Ներքին համոզմունքի դերը ապացուցման գործընթացում.

19. Օրենքի և իրավագիտակցության դերն ապացույցների գնահատման գործում.

20. Ապացուցման սուբյեկտների հասկացությունը և դասակարգումը.

21. Ապացուցման գործընթացում դատախազի լիազորությունները.

22. Ապացուցման գործընթացում քննիչի լիազորությունները.

23. Պաշտպանի տեղը և դերը ապացուցման գործընթացում.

24. Դատարանի դերը ապացուցման գործընթացում.

25. Ապացուցման պարտականության հասկացությունը.

26. Ապացուցման պարտականության բաշխումը.

27. Մեղադրյալի ցուցմունքի հասկացությունը և նշանակությունը.

28. Կասկածյալի ցուցմունքի հասացությունը և նշանակությունը.

29. Դատապարտյալի ցուցմունքի հասկացությունը և նշանակությունը.

30. Տվյալ գործի մեղադրանքի հետ առնչվող՝ մեկ այլ քրեական գործով կասկածյալի կամ մեղադրյալի կամ ամբաստանյալի ցուցմունքները.

31. Վկայի ցուցմունքի հասկացությունը և նշանակությունը.

32. Տուժողի ցուցմունքի հասկացությունը և նշանակությունը.

33. Վկաների և տուժողների ցուցմունքների գնահատման առանձնահատկությունները.

34. Փորձագետի եզրակացության հասկացությունը և նշանակությունը.

35. Փորձաքննությունը որպես ապացույցների հավաքման յուրահատուկ եղանակ.

36. Փորձագետի եզրակացության տեսակները.

37. Փորձագետի հավանական եզրակացությունների ապացուցողական նշանակությունը.

38. Իրեղեն ապացույցների հասկացությունն ու նշանակությունը.

39. Իրեղեն ապացույցների մեջ պարունակվող ինֆորմացիայի առանձնահատկությունները.

40. Իրեղեն ապացույցների տեսակները և դասակարգումը.

41. Քննչական և դատական գործողությունների արձանագրությունների ապացուցողական նշանակությունը.

42. Այլ փաստաթղթի հասկացությունը և ապացուցողական նշանակությունը.

43. Փաստաթղթերի և իրեղեն ապացույցների սահմանազատման առանձնահատկությունները.

44. Այլ փաստաթղթերի դասակարգումը.

45. Արձանագրությունների և այլ փաստաթղթերի ստուգման և գնահատման առանձնահատկությունները:

«Ապացույցների տեսությունը քրեական դատավարությունում» դասընթացի համար առաջարկվող ընդհանուր գրականություն

Պարտադիր գրականություն

1. ՀՀ Սահմանադրություն, 1995 թ.
2. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրք, 1998թ.
3. Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարություն (ընդհանուր մաս), 4-րդ հրատարակություն, լրացումներով և փոփոխություններով, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2006
4. Գ.Ս.Ղազինյան,Ա.Ռ.Հարությունյան,Ապացույցները քրեական դատավարությունում (դասախոսություն), Երևան 1998թ.
5. Հայաստանի Հանրապետության դատախազությունը, դասագիրք բուհերի համար, ԵՊՀ հրատ., Երևան, 2004
6. Áåëêèí À. Ð. Òåîðèÿ äîêàçûâàíèÿ. Ì. 1999
7. Òåîðèÿ äîêàçàòåëüñòâ â ñîâ. óãîëîâíîì ïðîöåññå. Êîëëåêòèâ àâòîðîâ. Ì. 1973
8. Äîêàçûâàíèå â óãîëîâíîì ïðîöåññå. ïîä. ðåä. Âëàñèõèíà Â.À., Ì. 2000
9. Êèïíèñ Í. Ì. Äîïóñòèìîñòü äîêàçàòåëüñòâ â óãîëîâíîì ñóäîïðîèçâîäñòâå. Ì., 1995.

Լրացուցիչ գրականություն

1. Ðàòèíîâ À.Ð. Ñóäåáíàÿ ïñèõîëîãèÿ äëÿ ñëåäîâàòåëÿ. Ì. 2001.
2. Ôàòêóëëèí Ô.Í. Îáùèå ïðîáëåìû ïðîöåññóàëüíîãî äîêàçûâàíèÿ. Êàçàíü. 1976
3. Ãîðñêèé Ã.Ô. Êîêàðåâ Ë.Ä. Ýëüêèíä ß.Ñ. Ïðîáëåìû äîêàçàòåëüñòâ â ñîâ. óãîëîâíîì ïðîöåññå. Âîðîíåæ 1978
4. Ìèõååíêî Ì.Ì. Äîêàçûâàíèå â ñîâ. óãîëîâíîì ñóäîïðîèçâîäñòâå. Êèåâ 1984
5. Êàçèíÿí Ã.Ñ. Ñîëîâüåâ À.Á. Ïðîáëåìû çô ôåêòèâíîñòè ñëåäñòâåííûõ äåéñòâèé. Åðåâàí 1987
6. Ìîòîâèëîâêåð ß.Î. Óñòàíîâëåíèå èñòèíû â ñîâ. óãîëîâíîì ïðîöåññå. ßðîñëàâëü 1974
7. Ìóõèí È. È. Îáúåêòèâíàÿ èñòèíà è íåêîòîðûå âîïðîñû îöåíêè ñóäåá. äîêà-â ïðè îñóùåñòâëåíèè ïðàâîñóäèÿ. Ë. 1971 ãë. I è 2
8. Êóñòîâ È.Ñ. Çàêîíîäàòåëüíûå ãàðàíòèè äîñòèæåíèÿ èñòèíû ïî óãîëîâíîìó äåëó. Àøõàáàä 1975
9. Êàç Ö. Ì. Ïðîáëåìû äîêàçûâàíèÿ â ñóäå ïåðâîé èíñòàíöèè. Ñàðàòîâ. 1976
10. Áàíèí Â.À. Ñòðóêòóðà ïðåäìåòà è äîêàçûâàíèÿ â ñîâ. óãîëîâíîì ïðîöåññå. ÓÔÀ. 1976
11. Ýéñìàí À.À. Ñòðóêòóðà è ÿçûê îïèñàíèÿ ïðåäìåòà äîêàçûâàíèÿ, Âîïðîñû áîðüáû ñ ïðåñòóïíîñòüþ. Ì. 1973
12. Êóçíåöîâ Í. Äîêàçûâàíèå â ñòàäèè âîçáóæäåíèÿ óãîëîâíîãî äåëà. Âîðîíåæ 1983
13. Îðëîâ Þ.Ê. Ñòðóêòóðà ñóäåáíîãî äîêàçûâàíèÿ è ïîíÿòèå ñóäåáíîãî äîêàçàòåëüñòâà- Â êí. Âîïðîñû áîðüáû ñ ïðåñòóïíîñòüþ Ì. 1978 âûï.28
14. Ëóáåíñêèé À.È. Èñòî÷íèêè äîêàçàòåëüñòâ ïî óãîëîâíîãî-ïðîöåññóàëüíîìó çàêîíî-âó ÑÑÑÐ è äð. ñîö. ãîñó-â. ó÷åáíîå ïîñîáèå. Ì. 1985
15. Õìûðîâ À.À. Êîñâåííûå äîêàçàòå-âà. Ì. Þð. ëèò. 1979
16. Øåéôåð Ñ.À. Ñóùíîñòü è ñïîñîáû ñîáèðàíèÿ äîêà-â. Ì. 1972
17. Øåéôåð Ñ.À. Ñîáèðàíèå äîêà-â â ñîâ. óãîë. ïðîöåññå. Ìåòîäîëîãè÷åñêèå è ïðàâîâûå ïðîáëåìû. Ñàðàòîâ 1985
18. Ýéñìàí À. À. Ëîãèêà äîêàçûâàíèÿ. Ì. 1971

19. Ðåçíèê Ã.Ì. Âíóòðåííåå óáåæäåíèå ïðè îöåíêå äîêàçàòåëüñòâ. Ì. 1977
20. Àëåêñååâ Â.Á. Îöåíêà äîê-â â ñòàäèè íàäçîðíîãî ïðîèçâîäñòâà Ì. 1971
21. Ãðîøåâîé Þ.À. Ïðîáëåìû ôîðìèðîâàíèÿ ñóäåéñêîãî óáåæäåíèÿ â óãîëîâíîì ñóäîïðîèçâîäñòâå. Õàðüêîâ, 1975
22. Øåéôåð Ñ.À. Ó÷àñòèå ïîòåðïåâøåãî è åãî ïðåäñòàâèòåëÿ íà ïðåäâàðèòåëüíîì ñëåäñòâèè. Êóéáûøåâ, 1979
23. Êàðíååâà Ë.Ì. Çíà÷åíèå ïîêàçàíèé îáâèíÿåìîãî. Ñîâ. þñòèöèÿ, 1971, N23
24. Ïåòðóõèí È.Ë. Ñàìîîãîâîð – Ñîâ.þñòèöèÿ, 1970, N 13
25. Àëåêñååâ À. Ì. Ïñèõîëîãè÷åñêèå îñíîâàíèÿ ïîêàçàíèé î÷åâèäöà. Ì. 1972
26. Ñìûñëîâ Â.È. Ñâèäåòåëü â ñîâ.óãîëîâ.ïðîöåññå. Ì. 1973
27. Äîñïóëîâ Ã.Ã. Ïñèõîëîãèÿ ïîêàçàíèé ñâèäåòåëåé è ïîòåðïåâøèõ. Àëìà-Àòà, 1975
28. Øèêàíîâ Â.È. Êîìïëåêñíàÿ ýêñïåðòèçà è åå ïðèìåíåíèå ïðè ðàññëåäîâàíèè óáèéñòâ. Èðêóòñê, 1976
29. Øëÿõîâ À.Ð. Ñóäåáíàÿ ýêñïåðòèçà: îðãàíèçàöèÿ è ïðîâåäåíèå. Ì. 1979
30. Îãàíÿí Ë.Ï. Âåðîÿòíîå çàêëþ÷åíèå ýêñïåðòà â ñèñòåìå äîêàçàòåëüñòâ. Åðåâàí, 1970
31. Ñåëèâàíîâ Í.À. Âåùåñòâåííûå äîêà-âà. Ì. 1971
32. Äîðîíîâ Â.ß. Ïðèðîäà âåùåñòâåííûõ äîêàçàòåëüñòâ. Ñîâ.ãîñóäàðñòâî è ïðàâî. 1971 N 10
33. Âàðôîëîìååâà Ò.Â. Ïðîèçâîäíûå âåùåñòâåííûå äîêàçàòåëüñòâà. Ì. 1970
34. Ïàëüñêèñ Ê. Ãíîñåîëîãè÷åñêàÿ ïðèðîäà âåùåñòâåííûõ äîêàçàòåëüñòâ. Âåñòíèê ÌÃÓ, ñåðèÿ “Ïðàâî”, 1970, N 6
35. Ëåâè À.À. Çâóêîçàïèñü â óãîëîâíîì ïðîöåññå. Ì. 1974, ãë.1
36. Äîðîíîâ Â.ß. Ïîíÿòèå äîêóìåíòà â ñîâ. ïðàâå – Ïðàâîâåäåíèå. 1982, N 2.